

بررسی روش‌های ارزیابی افراد تیزهوش و مسائل سنجش آن

زهرا سادات طباطبائی

کارشناسی ارشد روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی

چکیده

ارائه‌ی خدمات تخصصی به افرادی که خاص هستند، نیازمند ارزیابی و شناسایی رویه‌های ویژه است تا مطمئن شویم که این خدمات را کسانی استفاده می‌کنند که شامل این قضیه می‌باشند و افراد دیگر از آن بهره نمی‌برند. آموزش افراد تیزهوش یکی از این خدمات ویژه است، لذا رویه‌های ارزیابی برای این قشر لازم می‌باشند. برنامه‌های آموزشی خاص برنامه‌های آموزشی خاص تنها برای افراد تیزهوش نیستند بلکه برای ناتوانان نیز می‌باشند. در نتیجه، تعاریف و رویه‌های عملیات در شهرهای متخلف و حتی مدارس مختلف در یک شهر باهم متفاوت هستند. لذا مقاله‌ی کنونی، ویژگی‌هایی را ارائه می‌کند که به‌عنوان نشانگرهای اولیه‌ی استعداد هستند و همچنین برخی راه‌های ارزیابی آن‌ها را به بحث می‌گذارد. مشکلات در ارزیابی (تأثیرات بالاترین نمرات^۱ بر ارزشیابی هنجاری) نیز مورد بحث قرار می‌گیرند. در غیاب تعاریف همخوان و معیارهای رسمی که می‌توانند به برخی جنبه‌های تعریف با قابلیت اطمینان و اعتبار بپردازند، ارزیابی و شناسایی افرادی که تیزهوش هستند، یک کار برداشت گرایانه است که در آن افراد با نمونه‌های ضعیف از چیزی مقایسه می‌شوند که تیزهوش نامیده می‌شود.

واژه‌های کلیدی: ارزیابی، تیزهوش، شناسایی، مفهوم تیزهوش، مسائل سنجش

^۱ Ceiling effect

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۷، شماره ۳، پاییز ۱۴۰۰، صفحات ۱۹۱ - ۱۸۰